



Svar på fråga 2023/24:718 av Lawen Redar (S) Förstärkta insatser mot antisemitism i Sverige

Lawen Redar har frågat mig om hur jag bevakar frågan om antisemitism och vad jag avser att göra för att stärka arbetet mot antisemitism i Sverige.

Att antisemitismen tycks öka är djupt oroväckande. Regeringen har varit tydlig från start och i två regeringsförklaringar betonat att arbetet mot antisemitism är prioriterat. Regeringen har vidtagit flera konkreta åtgärder för att motverka antisemitism i Sverige.

Arbetet mot antisemitism och för judiskt liv berör flera statsråds ansvarsområden. Som kulturminister har jag det övergripande ansvaret för politiken för den nationella minoriteten judar samt för den interdepartementala arbetsgruppen Samling för judiskt liv. Jämställdhets- och biträdande arbetsmarknadsministern har ansvaret för det övergripande arbetet mot rasism inklusive antisemitism, justitieministern har ansvaret för rättsväsendets insatser mot antisemitiska hatbrott och socialministern har

ansvaret för politiken för det civila samhället inklusive trossamfunden. Även andra statsråd och departement deltar i arbetet.

Regeringen tillsatte våren 2023 arbetsgruppen *Samling för judiskt liv* som under hela mandatperioden kommer att arbeta mot antisemitism och för judiskt liv i Sverige. Gruppen samlar nio statssekreterare från sex departement för att samordna arbetet och leds av statsministerns statssekreterare. Under 2023 har arbetsgruppens tema varit *säkerhet*, och nu, under 2024, lägger vi till fokuset *utbildning*. I arbetsgruppen samverkar statssekreterarna med representanter från den judiska minoriteten och med representanter för relevanta myndigheter och organisationer.

Som Lawen Redar nämner har regeringen beslutat att, som ett svar på den ökade hotbilden mot synagogor och andra judiska organisationer, stödja Judiska Centralrådet med 10 miljoner kronor för 2023 för att stärka rådets säkerhetsarbete.

Regeringen har också flyttat handläggningen av stödet från Kammarkollegiet till Myndigheten för stöd till trossamfund. Vidare har ett särskilt verksamhetsbidrag införts som syftar till att ge förutsättningar för ett långsiktigt säkerhetsbidrag.

Utöver detta förstärker regeringen i budgetpropositionen för 2024 statsbidraget för säkerhetshöjande åtgärder med 30 miljoner till 74 miljoner årligen. Regeringen har även gett

Myndigheten för stöd till trossamfund i uppdrag att genomföra insatser för att stärka trossamfunds säkerhet och öka kunskapen om deras säkerhetssituation och utsatthet för olika former av rasism och hatbrott. I uppdraget ingår att ta fram en rapport om olika trossamfunds säkerhetssituation och att genomföra kunskapshöjande insatser på regional nivå riktade till trossamfund, kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter.

Regeringen fortsätter också genom en rad satsningar arbetet med att motverka antisemitism och höja kunskapen om antisemitism i samhället. Låt mig lyfta några exempel.

Med utgångspunkt i den nationella planen mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott och dialoger med civilsamhället genomförs ett åtgärdsprogram mot antisemitism 2022–2024. Under 2024 tillför regeringen 20 miljoner kronor till arbetet mot rasism och i det arbetet ingår insatser mot antisemitism.

Flera myndigheter har fått i uppdrag att kartlägga och studera antisemitiska attityder bland både allmänheten och skolelever. Forum för levande historia får sex miljoner kronor för att under perioden 2024–2026 både genomföra en attitydundersökning om antisemitism och öka kunskapen om förekomsten av antisemitism i befolkningen samt ta fram en kunskapsöversikt över hur antisemitism sprids på nätet. Vidare har regeringen i början av 2023 gett Segerstedtinstitutet vid Göteborgs

universitet i uppdrag att stärka arbetet med att sprida kunskap om arbetsmetoder mot antisemitism till aktörer som har en viktig roll i att motverka antisemitism bland barn och unga. Regeringen har tillfört ytterligare 3 miljoner kronor för 2024, dvs. totalt 3,5 miljoner kronor inklusive medel som tidigare beräknats för uppdraget. Därtill har Skolverket i december 2023 fått i uppdrag att genomföra en nationell studie om antisemitism i skolväsendet 2024–2025. Syftet med studien är att undersöka barns, elevers och personals upplevelser av nutida antisemitiska uttryck, incidenter och attityder i skolväsendet samt redogöra för hur skolväsendet arbetar för att motverka detta. Myndigheten ska även lämna exempel på insatser som bidrar eller har bidragit till att motverka antisemitism inom skolväsendet.

Regeringen har vidtagit ytterligare kunskapshöjande insatser. För 2024 förstärks fortsatt Forum för levande historias uppdrag att genomföra kunskapshöjande insatser mot antisemitism. Förstärkningen syftar bl.a. till att myndigheten ska bidra till att fler lärare, rektorer och andra relevanta aktörer som har en viktig roll i att motverka antisemitism bland barn och unga kan nås av insatserna. Regeringen har även gett Skolverket i uppdrag att tillsammans med Forum för levande historia fortsätta sitt arbete med att vidareutveckla verktyget för systematiskt arbete med demokratistärkande insatser under 2024 och 2025. Syftet med verktyget är att motverka nutida uttryck för antisemitism och andra former av rasism i förskolan

och skolan, folkbildningen och inom andra delar av utbildning för vuxna.

En annan viktig kunskapshöjande åtgärd är satsningarna på hågkomstresor. Regeringen avsätter sex miljoner årligen 2024–2026 för att genomföra utbildningsinsatser och hågkomstresor till Förintelsens minnesplatser. Under 2024 har regeringen avsatt ytterligare en miljon kronor för hågkomstresor, öronmärkta för insatser riktade till skolor i områden med socioekonomiska utmaningar.

För att säkerställa att bildningen om Förintelsen fortsätter att vara aktuell, uppdaterad och ändamålsenlig för vår tid, har Forum för levande historia fått i uppdrag att lämna förslag på fortsatt förvaltning och utveckling av budskapet i boken *Om detta må ni berätta*.

Stockholm den 20 mars 2024

Parisa Liljestränd